

Data publikacji: (20.07. do 26.07.2020r.)

W badanym okresie spadło **1,4** litra wody na jeden metr kwadratowy. Średnia wilgotność powietrza wahała się w przedziale **57-75%**. Średnia dobowa temperatura powietrza kształtowała się w przedziale od **15 do 22 stopni C**. Średnia temperatura powietrza, mierzona przy gruncie, zamknęła się w przedziale **17-23 stopni C**. Temperatura gruntu, mierzona na głębokości 10 cm, podobnie jak w poprzednim okresie, była stabilna i wahała się w przedziale od **19,5 do 21 stopni C**. W badanym okresie wiatr w naszym rejonie nie był uciążliwy i wiał słabo lub łagodnie. Wiało słabo i umiarkowanie. Średnia prędkość wiatru kształtowała się w przedziale **od 1,4 do 2,9 m/sek.(5– 10,4 km/h.)**

W porównaniu do poprzedniego okresu, spadło prawie 10 razy mniej deszczu . Pozostałe wartości kształtowały się na zbliżonym poziomie.

Roślina: (Pszenica ozima)

Stan uprawy dla miejscowości : Pięńsk

Rośliny na uprawach występują w fazach **BBCH od 83 do 87**. Rośliny znajdują się w fazie, w zależności od terminu siewu, od początku dojrzałości woskowej do dojrzałości woskowej twardej. Rośliny na plantacjach powschodziły równomiernie. Rośliny są wyrównane

Zagrożenia:

W bieżącym okresie pojawiły się skrzypionki. Na plantacjach pszenicy ozimej występują 2 gatunki skrzypionek: skrzypionka zbożowa i skrzypionka błękitek.

Chrzążcze skrzypionek zimują w ściółce, darni lub między korzeniami. Wiosną, gdy temperatura przekracza 10°C przelatują na rośliny żywicielskie. Jaja składane są od połowy maja do połowy czerwca. Po upływie około 2 tygodni wylęgają się larwy. Szkody na plantacjach powodują zarówno chrząszcze jak i larwy (wyjadanie tkanki mięksiszowej liści). Żerowanie w sprzyjających warunkach rozpoczyna się w II dekadzie kwietnia. Rozwojowi tych szkodników sprzyja ciepła pogoda w okresie wiosny.

Zalecenia:

Decyzję o sposobie i terminie zwalczania skrzypionek należy podjąć po przeprowadzeniu obserwacji. Zabiegi zwalczające przeprowadza się: w przypadku przekroczenia progu ekonomicznej szkodliwości, tj. stwierdzenia 1-2 larw na 1 źdźble lub w przypadku stwierdzenia na plantacji masowego wylęgu larw (obserwujemy wówczas larwy obu gatunków). W przypadku walki chemicznej wykorzystywane mogą być preparaty zawierające w swym składzie alfa-cypermetryne, dimetoat.

Zagrożenia:

Brunatna plamistość liści zbóż

Choroba wywoływana przez *Pyrenophora tritici-repentis*. Objawy można zaobserwować w obrębie jak sama nazwa wskazuje liści a także kłosów. Na porażonych liściach powstają początkowo owalne, w późniejszym czasie brunatne plamy wielkości do 3 mm, otoczone chlorotyczną obwódką. W czasie wegetacji plamy te powiększają się. Gdy jest ich więcej, łączą się i prowadzą do zamierania liści. W centralnej części nekrozy czasami zauważalna jest mała, czarna plamka z białym punktem w środkowej części. Porażone liście szybko żółkną.

Objawy choroby na kłosach w postaci owalnych, małych brązowych plam na plewach. Rozwojowi choroby sprzyjają uproszczenia w uprawie roli, zwłaszcza uprawa bezorkowa oraz pozostawianie dużej ilości resztek poźniwnych z pseudotecjami grzyba.

Próg szkodliwości:

- w fazie krzewienia 10-15 % porażonych roślin z pierwszymi objawami porażenia,
- w fazie strzelania w źdźbło 5% liści z pierwszymi objawami porażenia
- w fazie kłoszenia 5% liści z pierwszymi objawami porażenia.

Zalecenia:

W walce z brunatną plamistością w uprawach zbóż można wykorzystać środki ochrony roślin, w których substancją aktywną jest np. azoksystrobina czy cyprodynil.

Zagrożenia:

Septorioza paskowana liści pszenicy

Choroba wywoływana przez grzyb *Mycosphaerella graminicola*. Pierwsze objawy choroby na roślinach występują w fazie krzewienia, zmiany początkowo mają postać chlorotycznych, okrągłych plam z nieco jaśniejszym środkiem oraz z licznymi czarnymi punktami. Typowe plamy widoczne na wiosnę są owalne, brązowe lub brunatne. W późniejszych fazach rozwojowych są ograniczone nerwami liścia. Rozległe plamy doprowadzają do zasychania tkanek rośliny. Czynnikiem sprzyjającym rozwojowi choroby są: uproszczona uprawa roli oraz częsty udział zbóż w płodozmianie. Optymalna temperatura do wystąpienia infekcji to 20-25 ° C. Uwolnieniu zarodników z pseudotecjów sprzyja wysoka wilgotność powietrza (deszcz, mgła, rosa).

Próg szkodliwości:

- w fazie krzewienia 30-50% liści z pierwszymi objawami porażenia lub 1% liści z owocnikami,
- w fazie strzelania w źdźbło 10-20% porażonej powierzchni liścia podflagowego lub 1% liści z owocnikami,
- w fazie kłoszenia 5-10% porażonej powierzchni liścia flagowego lub 1% liści z owocnikami.

Zalecenia:

W walce z septoriozą paskowaną liści wykorzystywane są środki ochrony roślin oparte na ekopsykonazolu, protiokonazolu, fluoksastrobinie.

Zagrożenia:

Septorioza plew pszenicy

Choroba wywołana działaniem *Phaeosphaeria nodurum*. Objawy widoczne już jesienią w obrębie siewek w postaci owalnych plam ze słabo widoczną obwódką. Na powierzchni plam pojawiają się nieregularnie rozrzucone bursztynowe lub prawie czarne piknidia grzyba. Porażone siewki mogą zamierać. W późniejszym czasie objawy występują także na liściach. Początkowo w postaci drobnych, chlorotycznych plam które z czasem powiększają się i przyjmują jasnobrunatną barwę i soczewkowaty kształt. Plamy mogą występować również na pochwach liściowych i źdźbłach. Często łączą się tworząc dużą, rozległą plamę

o nieregularnym kształcie, otoczoną chlorotyczną obwódką. Na kłosie choroba powoduje fioletowe lub brunatne plamki w obrębie plew które z czasem brunatnieją. Takie objawy są też zauważalne na osadkach kłosowych i dokłosiu. Optymalne temperatury dla rozwoju zarodników konidialnych wynoszą 20-25 °C, natomiast porażenie roślin zachodzi w temperaturach 22-24 °C i przy dużej wilgotności.

Zalecenia:

W przypadku septoriozy plew mogą zostać wykorzystane środki ochrony roślin oparte na difenokonazolu.

Wymienione, niebezpieczne dla zbóż, choroby grzybowe należy zwalczać zabiegami chemicznymi stosowanymi na ochronę kłosa – zabiegi te znane są jako zabieg T3. Zabiegi należało rozpocząć już w kwietniu i można kontynuować do końca lipca. Stosowanym substancjami czynnymi są głównie triazole.

Od 1 stycznia 2014 r. profesjonalni użytkownicy środków ochrony roślin mają obowiązek stosowania zasad integrowanej ochrony roślin.

Zgodnie z ustawą o środkach ochrony roślin z dnia 8 marca 2013 r.:

- Środki ochrony roślin mogą być stosowane jeżeli zostały dopuszczone do obrotu i stosowania.
- Środki ochrony roślin należy stosować w taki sposób, aby nie stwarzać zagrożenia dla zdrowia ludzi, zwierząt oraz dla środowiska,
- Przeciwdziałać zniesieniu środków ochrony roślin na obszary i obiekty niebędące celem zabiegu z zastosowaniem tych środków oraz planować stosowanie środków ochrony roślin z uwzględnieniem okresu, w którym ludzie będą przebywać na obszarze objętym zabiegiem.
- Środki ochrony roślin stosuje się zgodnie z zasadami integrowanej ochrony roślin, sprzętem sprawnym technicznie i skalibrowanym.
- Zabiegi z zastosowaniem środków ochrony roślin przeznaczonych dla użytkowników profesjonalnych mogą być wykonywane przez osoby przeszkolone, zgodnie z art. 41 ww. ustawy.
- Profesjonalni użytkownicy środków ochrony roślin są zobowiązani do prowadzenia dokumentacji

Roślina: (Rzepak ozimy)

Stan uprawy dla miejscowości : Pięnsk

W powiecie zgorzeleckim rozpoczął się zbiór nasion rzepaku ozimego. Skoszono około 35 % areалу. Na plantacjach nieskoszonych stwierdzono rośliny rzepaku wyrównane. Rośliny znajdują się w fazie rozwoju - **BBCH 88-89**. Jest to faza rozwoju w której od 90% łuszczyn jest dojrzałych, a nasiona są brązowe i twarde. Na ścierniskach, głównie na obrzeżach pól widać wysuszone łodygi, z objawami zgnilizny twardzikowej. Zalecana jest na tych stanowiskach przerwa w uprawie rzepaku i innych roślin uprawnych z rodziny krzyżowych przez okres co najmniej 4 lat, stosowanie materiału siewnego kwalifikowanego, odpornego na zgniliznę, staranną uprawę gleby, zapobiegającą namnażaniu się samosiewów. Dobrym rozwiązaniem jest zastosowanie preparatów zawierających w swoim składzie żywy czynnik biologiczny, działający antagonistycznie do *Sclerotinia sclerotiorum*, który stosowany jest dogłębowo w okresie jesieni, tuż przed wysiewem rośliny uprawnej.

Zagrożenie:

Zgnilizna twardzikowa

Zgnilizna twardzikowa zagraża najmocniej plantacjom rzepaku uprawianym zbyt często po rzepaku. Objawy widoczne są od końca kwitnienia w postaci plam początkowo jasnoszarych, a potem ciemniejących. Zarodniki opadając w kątach liści, przerastają płatki kwiatowe, porażają liście i łodygi. Grzybnia przerasta wewnątrz łodyg niszcząc tkanki przewodzące roślin. Porażone łodygi zamierają i łamią się, a całe rośliny przedwcześnie zasychają. Suche rośliny w łanie zielonego jeszcze rzepaku obserwowane z daleka, to prawie na 100% efekt wyniszczenia roślin przez rozwój sprawcy zgnilizny twardzikowej. Zarodniki zgnilizny twardzikowej rozpoczynają atak przez ewentualne uszkodzenia i rany powodowane przez przymrozki i szkodniki. Potem mają już bardziej dogodny warunki rozwoju i przenoszone przez wiatr idealne lokum znajdują w kątach liści. Tam spadają płatki kwiatowe i stają się dla grzyba pożywką utrzymującą jednocześnie odpowiednią wilgoć. Pierwsze objawy choroby widoczne są na rozgałęzieniach łodyg i w kątach liści. Po zniwach skleroty zgnilizny twardzikowej pozostają w glebie i zachowują żywotność do ok. 7–8, nawet do 10 lat.). Zarodniki te rozprzestrzeniają się przez wiatr. Rozwojowi zgnilizny twardzikowej sprzyja szczególnie wysoka wilgotność gleby i powietrza oraz umiarkowane temperatury od 5 do 25 st. C w okresie kwitnienia rzepaku. Pierwszy etap infekcji ma często charakter utajony, a charakterystyczne objawy widoczne są dopiero, kiedy grzybnia przerośnie wewnątrz łodyg. Objawów zgnilizny twardzikowej trzeba szukać na łodygach, w łodygach, na łuszczynach, no i oczywiście na liściach, zwłaszcza kątowych. Liście zaatakowane przez zgniliznę twardzikową po prostu zamierają do góry od miejsca, w którym grzyb się umiejscowił. W przypadku zgnilizny, występuje też obfity nalot grzybni, a przy werciciliozie na liściach tego nie ma. Atak zgnilizny twardzikowej związany jest z wilgotnością panującą w czasie opadania płatków

Próg szkodliwości:

Sprawcę zgnilizny twardzikowej zwalcza się od momentu pąkowania do początku opadania płatków kwiatowych. Pierwsze oznaki choroby są ostatecznym wskazaniem do zabiegu, tj. próg szkodliwości stanowi 1% roślin z objawami choroby lub 1–5 apotecjów na 1 m².

Zalecenia:

W rejonach intensywnej uprawy rzepaku i występowania w latach poprzednich tej choroby oraz uprawy odmiany podatnej na porażenie przez sprawcę zgnilizny twardzikowej wskazane jest wykonanie zabiegu profilaktycznego zawierającego jedna z substancji aktywnych azoksystrobina, tebukonazol, izopirazam, procchloraz, tiofanat metylowy.

Zagrożenie:

Czerń krzyżowych

W badanym okresie objawy chorobowe mogą wystąpić na łuszczynach. Sprzyjać temu mogą warunki pogodowe: wysoka wilgotność powietrza i jego temperatura kształtująca się na poziomie 20 stopni C. Choroba rozwinie się szczególnie na plantacjach, na których zaniechano, mimo pierwszych objawów chorobowych, oprysku chemicznego fungicydami w fazie rozwoju rośliny od pełnego kwitnienia do końca kwitnienia –BBCH 65-69. W badanym okresie choroba objawia się porażonymi łuszczynami, na których pojawiają się owalne lub podługne, czarne lub brunatne, zagłębione plamy. Porażone łuszczyny zamierają lub przedwcześnie dojrzewają, pękając i osypując nasiona.

Zalecenia:

Wykonanie zabiegu profilaktycznego zawierającego jedna z substancji aktywnych azoksystrobina, tebukonazol, izopirazam, procchloraz, tiofanat metylowy.

Decyzje o zastosowaniu ochrony chemicznej należy podjąć na podstawie własnego monitoringu stanu fitosanitarnego plantacji i doświadczenia.

Od 1 stycznia 2014 r. profesjonalni użytkownicy środków ochrony roślin mają obowiązek stosowania zasad integrowanej ochrony roślin.

Zgodnie z ustawą o środkach ochrony roślin z dnia 8 marca 2013 r.:

- Środki ochrony roślin mogą być stosowane jeżeli zostały dopuszczone do obrotu i stosowania.
- Środki ochrony roślin należy stosować w taki sposób, aby nie stwarzać zagrożenia dla zdrowia ludzi, zwierząt oraz dla środowiska,
- Przeciwdziałać zniesieniu środków ochrony roślin na obszary i obiekty niebędące celem zabiegu z zastosowaniem tych środków oraz planować stosowanie środków ochrony roślin z uwzględnieniem okresu, w którym ludzie będą przebywać na obszarze objętym zabiegiem.
- Środki ochrony roślin stosuje się zgodnie z zasadami integrowanej ochrony roślin, sprzętem sprawnym technicznie i skalibrowanym.
- Zabiegi z zastosowaniem środków ochrony roślin przeznaczonych dla użytkowników profesjonalnych mogą być wykonywane przez osoby przeszkolone, zgodnie z art. 41 ww. ustawy.

- Profesjonalni użytkownicy środków ochrony roślin są zobowiązani do prowadzenia dokumentacji dotyczącej stosowanych środków ochrony roślin i przechowywania jej przez co najmniej 3 lata.

